

KATOLIKUS+TUDÓSÍTÓ

XV. évfolyam. 11. szám.
1943. november hó.
Megjelenik minden hónapban.

Felelős szerkesztő:
MONOSTORY ADORJÁN
prépost-plebános.

Előfizetési ára egész évre:
3 pengő.
Egyes szám ára: 30 fillér.

Porladó szívek városa.

Az élők városa mellett, valahol a széleken, sokszor már körülépítve, zajjal, életlár-mával borítva, de mégis esendben, ünnepélyesen, komor pompával ott van a porladó szívek városa. Ebben a városban nincs már torzsalkodás a polgárok között, nincs kenyér-hare és anyagi gond, nincs vetélkedés, vagy bérháború, csak néma egyformaság, béke s nyugalom. Ti, kik éltek még, ritkán jártok erre! Pedig hívogat egy domb, egy kereszt, vagy díszes emlék, s rátok is várnak a rögök. A domboeskák, mik számotokra annyit jelentenek, s annyi édes emléket, puha karokat, porladó szíveket takarnak, sokasodnak egyre. Mert, amint éldegélünk, s futnak az évek, ott, a porladó szívek városában lakik már számukra a több, a kedvesebb ismerős.

Félünk a temetőktől, pedig ott nem el-lenségek már az emberek. Ők már senkit nem bántanak, mint ahogy mi se fogunk majd akkor, ha ott leszünk, senkit se bántani. Milyen nehéz is volt először menni oda, amikor azért mentünk, mert valakit, aki hozzánk tartozott, nyugvóhelyre kísértünk. Az első te-metés sokáig ég benn a szívben s nagyon megrázó, keserves emlékként él bennünk to-vább is. Boldog az, aki későn temet, vagy ki tudja, aki korán veszít el valakit, korábban is tanul felejtetni. Arra kérünk mégis, nagy Istenünk, told meszire éltünk határait, hogy sokáig ne tudjuk meg, mit jelent az a válás, amit csak a halál után követ majd újra a találkozás.

Ilyenkor, mikor rőt színű már a hul-ló levél, s lábunk alatt zörög az avar, ami-kor korán van este s késik a hajnal, mikor szél, kegyetlen szél rázza a fákat, ilyenkor juttok ti eszünkbe különösen, porladó szívü

kedvesek! A ti hónapokban léptünk, s ki tudja mikor követünk tényleg titeket? A ti lakhelyetekig nem jut le a hír, hogy a föld felett egymást pusztítjuk évek óta újra, a ti szívetek nem érez földi szenvedést...

Örködik azonban kiesi, síri lakásotok felett vágyó, zokogó szeretetünk. Ha újra tudnátok élni velünk, ha fel tudnátok keresni az elhagyott asztalt, vagy a megszokott fekhelyet s ennek az lenne az ára, hogy körmeinkkel kaparjuk el testetek felett a földet, akkor mi ott dolgoznánk nappal s éjjel, hová eltemet-tünk egy keserves napon.

Ember azonban nem tudja megváltoztatni az Isten végzését és örök szándékait. A temetőt bele kell földi terveink közé számítanunk. Oda megyünk lakni egyszer, költsünk el bár mesés vagyont, hogy később jöjjön a halál! Legalább szép legyen az elmulásunk, peccsételjen meg vallásos, Isten kezére kapcsolódó életet. Amíg élünk, éljünk hitből, hit szerint! Legyen mindenünk a Krisztus s szent remegéssel tartsuk meg törvényeit. Járjunk kedvébe, keressük vele a személyes él-ményt, irtsuk magunkból s másból a bűnt. Ne fussunk múltó, tűnő pereekért, legyen állandó életformánk a vezekelés, az ima.

Lengje át a porladó szívek városát a feltá-madás s tulvilág hite! Ha e hit nem él ben-nünk, céltalan és üres a lét. E hittel azon-ban megvívunk minden harcot, meg bírjuk lassan állítani könnyek hulló árját, mert tudjuk, hogy van ország, hol folytatódnak a földi sorsok, hol megfellebbezhetetlen ítélet szerint töltjük majd a végtelen időt. A november, a temetők, minden válás, minden temetés, min-ket az Istenhez emel közelebb, megtisztít és nem esüggeszt el.

(D. L.)

Angyali Pásztor.

A pápákról századokkal ezelőtt jövendölt egy látnok. Pár szavas jellemzést adott mindegyikről, azokról is, akik már voltak s még hatról, aki lesz. Még hatról beszél ez a különös, sokat vitatott, mindenesetre nagyon érdekes és gondolkodásra készítő jövendülés. Nem jelenti azonban ez azt, hogy már csak hat pápa lesz, s utána megszűnik az élet a földön s összeomlik a világ. XII. Pius Pápát Pastor Angelicusnak, Angyali Pásztornak nevezi ez a jóslás, s aki csak felületesen is figyeli a ma kavargó eseményeket, az tényleg elhiszi, hogy Angyali Pásztor Ő, aki megpróbálja egymáshoz szelidíteni a megvadult, s vértől ittas ember-farkasokat.

Olaszország most a szenvedések földje lett. Kulturánk emlékei nyomtalanul semmisülnek meg ott. Egy nagyrahívott népre minden borzalmával rászabadult a pokol. Politikai meglepetések, vergődő megoldások, tehetetlen nyugtalanság híre jön onnan napról-napra s a hírek, mendemondák zürzavarából lábrakapott egy minősíthetetlen rágalom is, mi a pápai trón fehér Pásztorára is rá akarja szórni a eselszövések és sötét politikai mesterkedések gyanusításait.

S ami szörnyű a dologban, vannak katolikusok is, akiket megszedít a koreszme, vagy akiket elvakít a gyűlölet és hitelt adnak a sötét erők sugdosta híreknek s tódítva adják tovább. Hígyjük el testvérek, hogy az Angyali Pásztornak mérhetetlenül fáj az, hogy a földön most recseg-ropog minden, ami szép, amiért élni érdemes. A Pápa együtt szenved a hazátlanokkal, azokkal, akik reménytelenül kutatják eltűnt kedveseiket. A Pápa minden gondja az, hogy enyhítsen a népek kínjain és végre egyszer békét teremtsen, mi után soha nem látott vágyakozással eped a világ!

A Pápa nem játszik kétszínű diplomatisz játékokat, nem paktál és nem hagy cserben senkit. Az Ő munkája tiszta, fegyvere a józanságra, igazságra, emberiességre, vallásosságra hivatkozás. Bár hallgattak volna rá, s hallgatnák meg végre intő szavát! S ki tudja, mire megértik Őt a hatalmasak, nem lesz-e akkor már késő, nem lesz-e ravatal az egész világ!

Elutasítunk minden aljas támadást, mi az Ő alakját is bele próbálja keverni az eseményekbe. A magyar-katolikus ember igaz tisztelettel néz ma is a Vatikán felé és imádkozik Krisztus földi helytartójaért. —i L.

BORHY GYÖRGY

A gyilkos kór nem torpan meg az ő szálla alakjánál sem. Itt hagyott minket okt. 19-én délelőtt. Nemes, tiszteletet parancsoló személye elmarad ezután körmeneteinkről, ahol pedig olyan jó volt látni Őt, a mélységesen vallásos magyar urat. Finom művű fejét örök pihenésre hajtotta a halál. Évekig állott egyházközségünk élén, mint világi elnök, s a legutóbbi időkig kötelességének érezte, hogy megjelenjék gyűléseinken.

Deák Ferenc-utcai háza nem ad otthont ezután neki, s hiába várják a tarjáni lombok urukat. Előkelő magyar úr volt, hosszú esztendőket megélt ember, kinek életét javarészen az örökre eltűnt szép békeidő töltötte ki. A világ nagyon megváltozott körülötte és neki érezni kellett, hogy egy állandó csak a földön, ami szilárd és változatlan, s ez a hit. Hitvalló katolikus volt. Évről-évre visszavonult a Manrézába, hogy néhány napig elforduljon a világi élet minden gondjától s jobban magáénak mondhassa az Istent.

Az utóbbi években magányosan éldegélt, esendét s nyugalmat keresve. Hegyek alján, erdők között állott szép otthona, hová nem hallatszik ki a városi zaj s ahol közelebbinek látszik az ég. Otthonától nem messzire a családi sírbolt emelkedett, benne kedveseivel, akik előbb mentek el, mint Ő, s akiket most már Ő is követ. Kastélyából látszott a sírbolt s az utóbbi időkben, mikor arra fordult fáradó tekintete, tudta már, hogy nemsokára Ő is annak lesz csendes lakója.

Az özikék, ha esténként kíváncsian kinéznek majd erdejének fái közül, keresni fogják, hogy merre van Úruk s odamerészkednek a kripturáeshoz s hallják majd, hogy porladó teste fölött bánatosan sír a szél.

Mementó: Emlékezzél, ez van kriptájára írva. S mi emlékezünk is róla, mert szép élete volt. A kikerülhetetlen sors fölötté is bekövetkezett: lelke messze jár már, itthagya a gomolygó földet. Emlékét őrizzük és imádkozunk érte!

Öntudatos katolikus ember

egyházi adóját idejében fizeti.

Győzelem.

Nem tudom, igaz volt-e, vagy valóban így történt-e meg? Olyan, mint egy mese, vagy az álom. A felelősséget a Pázsit bácsira hárítom. Tőle hallottam. Hideg, téli alkonyat volt. A lebukó nap utolsó sugarai vérvörösré festették az eget és a nagy nyárfaerdők pirosan izzottak, mintha tűz lobogott volna bennük. A folyó jegét kékesen borította a hó, s csak itt-ott csillant meg ezüstös vize, ahol még nem vonta be páncélkéreggel a hideg. A kis falu, a gát, a nagy füzes esendben álmodtak a szüzi hó vastag leple alatt.

Pázsitékhoz tértem be. Egy kis elintézni való dolgom akadt vele. Miután elvégeztem, még egy kicsit elbeszélgettem az egyszerű falusi szobában, melyet szürke látyol borított be a téli alkonyat. A tűzhelyen rözse pattogott. Az asszony tésztát gyúrt estére, míg fiatal menyecske lánya kicsijét babusgatta.

Hazafelé készültem. — Ne menjék még, szólalt meg Miklós bácsi. — Elmondok még egy történetet. Visszaültem a padkára. Az öreg odatelepedett mellém, majd beszélni kezdett:

A háborúban történt az olaszfronton. Éjjeli drótőrségen álltam. A sötét éjszakában egyszer csak valaki felém kúszik. Lehaltoltam. Szakaszezetóm volt, egy jószágos, megértő ember, ki engem nagyon szeretett.

— Pázsit, nem tudok aludni, kijöttem magához. Beszéljessünk! — A holdvilágtalan égen ezernyi csillag pislogott. Itt-ott felvillant egy rakéta csóvája, távolból puskaropogás hallatszott. Halkan jött ajkunkra a szó. A szakaszezető egyszerre gyermekkorára terelte a beszédet:

— Édesanyám a falu legmódosabb gazdájának volt egyetlen leánya. Valahogy bele szeretett egy gyári munkásba. Szülei akarata ellenére hozzáment feleségül. Szerelmének fényében nem látta, hogy a férfi nem csak szegény, de könnyelmű, lobbanékony ember

is. Szülei nemsokára meghaltak, s most már az egész vagyona a fiataloké lett. A férfi ott hagyta a gyárat. Könnyelműen szórta a pénzt, s néhány év múlva a régi vagyomból semmi sem maradt. Akkor már hárman voltunk gyerekek. Apám, hogy megélhessünk, visszament a gyárba dolgozni, de pénzt alig hozott. Iszákos lett. Szombat estétől hétfő reggelig sohase láttuk. Ekkor itta el heti keresetét. Amikor azután hazakerült és anyám panaszos szemrehányást tett neki, káromkodott, gyűrött arcát elöntötte a harag, és mi ijedten menekültünk borgözös lehellete elől.

Egy szombat este anyám kitette számunkra az eleséget. Ez itt a vasárnapi reggeli, ez az ebéd, e meg a vacsora — mondotta, s rámbizta a kicsiket is, mint a legnagyobbra.

Ő pedig az asztalra fehér terítőt borított, reá helyezte a Mária szobrot, letérdelt eléje és imádkozott. Imádkozott vasárnap is egész napon át, s este mikor már az ágyba bújtunk, ott maradt a szobor előtt. Hajnal felé jött haza az apánk. — Mit csinálsz itt? — rontott anyámra. — Imádkozom, hogy megtérítsen az Isten! — felelte remegő hangon. Apám rettenetes haragra lobbant. Ajkáról ömlött a káromkodás, mint az elszakadt zsilib áradt vize. Anyámnak esett. Űtötte, rúgta részeg dühvel, ahol érte, míg csak el nem terült a földön. Azután egyetlen csapással darabokra törte a szobrot és elment.

Mi az ágy sarkában remegve és félelemtől reszkelve bújtunk össze, mint az ijedt madárfiókák, s amikor apám után becsapódott az ajtó, kimásztunk a vackunkból, áthívtuk a szomszédokat. Ők tették anyát az ágyba, és ők adtak nekünk is irgalomból enni. Anyám kérve-kérte őket, hogy orvosnak ne szóljanak. Hét derekáig nyomta az ágyat, akkor azután felkelt valahogy.

Ismét eljött a szombat. Este anyám újra kikészítette számunkra az ennielőt, megterítette az asztalt, azután gyöngé, fehér kezé-

Gyapjú- és nyulszór

KALAPOK

minden minőségben.

KRISZT LAJOS

Gyöngyös, Kossuth-utca 10.

Javítások szakszerűen készülnek.

Gyöngyösi Iparosok és Gazdák

Hitelszövetkezete

mint az O. K. H. tagja Gyöngyösön

BETÉTEKET MÁR 1 PENGŐTŐL ELFOGAD,

KÖLCSÖNÖKET

előnyös feltételek mellett folyósít. Postacsekk. Bankgíró.

vel a széttört darabkákból összerakta a Mária szobrot s leborult csendben előtte. Apám hétfőre virradó éjszaka jött haza. Amikor látta, hogy anyám ismét ott imádkozik a szobor előtt, mint egy mártir, megint elöntötte a tehetetlen harag és gyűlölet. Keze egyetlen legyintésével széjjelszórta a porcellendárobokat, mik esőrögve gurultak a szoba földjén. Felrúgta az asztalt, azután újra anyámat ütötte, rúgta, ki egyetlen jajszó nélkül türt mindent. Csak akkor fakadt fel ajkáról a zokogás, amikor apám mögött becsapódott az ajtó. Megint jöttek a szomszédok, anyámat vizes ruhával borogatták. Hiába kérték, nem tudták eltéríteni szándékától, hogy a következő szombaton meg ne ismételje különös imádkozását.

Nehéz volt már összeszedni a kis szobor szétzúzott darabkait. Több hiányzott is belőle. De annál megrázóbb volt, amikor anyánk, ki járni még alig tudott, megint leborult előtte. Újra jött az a hajnal, amitől anyira féltünk. Apám véres szemekkel lépett be. A szobában csak a lámpa fénye világított. Első tekintete az imádkozó asszonyra esett. Mindent értett. A düh és indulat megint magával ragadta. Első áldozat a szobor volt, majd az asztal. A káromkodás és szitok ömlött az ajkáról. Anyám remegve, halálsápadtan, de esodálatos elszántsággal várta, mikor kerül sorra. A hatalmas férfi megállt előtte. Valahogy beletekintett azokba a drága, könnyes szemekbe. Érezte, hogy ezekből a szemekből túlvilági erő árad. Most nem nyúlt anyámhoz. — Mondd mire való ez komédia? — szólalt meg, de hangja már bizonytalanul remegett. — Térdelj le, és imádkozzál velem együtt! — felelte anyám. És a hatalmas ember térdre esuklott a kiesi asszony mellé. Hangosan mondta anyámmal a

**EGYHÁZMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
EGER—GYÖNGYÖSI FIOKINTÉZETE**
Betéteket elfogad, kölesönöket folyósít.

Telefonszám: 230.

vitéz FÖLDI GYULA
óraműves-,
ékszerész- és látszerésmester
GYÖNGYÖS, HANISZ-TÉR 8.
Üvegcsiszolás. Szemüveg recept szerint is.

Miatyánkot, az Üdvözlégyet. Kicsit esetlenül és ügyetlenül, mint ahogy az apró gyermek mondja az édesanyja után. És amikor elhangzott az utolsó amen, apám leborult az asztalra, a nagy darab test megrázkódott, felcsuklott a zokogása.

Benne volt ezekben a könnyekben egy elrontott élet keserű megbánása, ott sírt benne a tékozló fiú Istenhez megtérése. És mi esodákozva, kicsit értelmetlenül láttuk, hogy anyám apánkhoz lép és megesókolja homlokát. Erre apám hirtelen felállt, zsebébe nyúlt, az asztalra dobott pár maradt krajeárt, azután szó nélkül elment. Szombat estig nem is tudtunk róla semmit. Amikor újra megláttuk, a mi drága, mosolygós arcú édesapánk volt, ki hazahozta családjának heti verejtékes munkájának gyümölcsét.

És ma — fejezte be ott a drótörségen a szakaszvezető — ismét gazdag emberek vagyunk.

Pázsit bácsi elhallgatott. A kis szobára esend és sötétség borult. Csak a tűz rőt lángja pattogott, és a butorok árnyéka furcsa figurákban táncolt a falakon. Felálltam, elbúcsúztam. Odakint már a hold világította be a fehér utcákat, és fénye ezüstösen esillogott a szikrázó havon. Lábam alatt élesen esikorgott a fagyott hó. Míg fázósan dugtam kezem a zsebembe, arra gondoltam, hogy hiába zúg körülöttünk a gyűlölet áradása reánkzúdítva annyi könnyet és keserűséget. Adott az Isten a föld emberének egy esodálatos hatalmat, mely meggyógyít minden sebet, megenyhíti a szenvedők fájaldalmát, összerakja a szétdúlt fészket, kisimitja a gyűrött arcot, mosolyt varázsol a síró ajakra, életet épít a romok felett, míg ő lassan emészti el magát: az édesanyák áldozatát.

—sz.

**CSILLÁRT, RÁDIÓT
ANDRÁSSY ÉS
VICZENÁTÓL!**

Villamossági cikkek, légó-lámpák
dús választéka! Kossuth-u.

A megújuló Szt. Erzsébet-templommal szemben
legjobban fűszerárút, esemegeárút

PÁLDY (PAMPUK) MIHÁLYNÁL
szerezhet be.

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Négy freskó.

Az állványok mögül egyre szebben kezd már kibontakozni a Szent Erzsébet-templom finom szépsége. Benn a lány színek, remek díszek látszanak már, kinn pedig a szép nap-sugaras ős lehetősé teszi, hogy Bogdány Lajos kőművesmester is elvégezhesse a külső falakon kiváló gondossággal irányított feladatát. Sokan szuszognak fel a templom belsejében az állványokra, komoly urak, érdeklődő diákok, hogy lássák, mit és hogyan varázsol esodás esétjével a mennyezetre a fiatalság életének ez a melegszívű, nagy művésze: Márton Lajos.

S aki látja kialakulni a mesés szép képet, a bájos Gyermekek-Jézus arcot, annak meleg lesz a lelke s megérti azt, hogy egy ember, egy művész itt a színekkel, az esettel imádkozik.

A szentély feletti mennyezetre a Gyermekek Királya kompozíció kerül. Diadalmenet ez: eserkészek, diákok, harisnyás székely fiúk vállakon viszik a Gyermekek Királyát, a kis Jézust. A menetben aztán együtt haladnak, nemzeti színű lobogók alatt kis leányok, kis fiúk. A felhőben angyalok repülnek s nézik földi testvéreiket s drága kis Urukát. Egy kis leány almát nyújt a Jézuska felé, egy másik szőlőkosarat emel. Bárányka is lépdél köztük s nem hiányoznak természetesen a Mártonképek jellegzetességei sem: a madarak.

A másik mennyezetre Szent Imre kerül. Az égi Királynő, Mária előtt térdel, ki karjai között a kis Jézust öleli. Szent Imre, a diadalmas magyar fiatalember, felajánlja Nagyszonynak s kis Fiának a magyar ifjakat.

A harmadik freskón a lányok jutnak szóhoz. Szent Margitka, királyleány az ég boldog hazájából letekint a földre. Liliomot tart a kezében s nyújtja le a leányseregnek, mint legszebb s leghálásabb virágot . . .

A kórus fölé az éneklő ifjúságot festi Márton Lajos. Együtt énekelnek az angyalokkal, lelkes szent áhitattal az angyalok, a leányok s fiúk. Énekelhetnek is, hisz maga a kis Jézus dirigál. Az ő kezében van a dirigáló pálcá s az ember szinte hallani véli, hogy esengve-bongva szállnak a dalok . . .

Az ember csak nézni szeretné reggeltől napestig . . . De gondok vannak, amik kiközkentenek a színek hangulatából. S a gondok azt rikácsolják a fülünkbe: elfogyott a pénzünk. A város 15.000 pengős hozzájárulá-

sából 14.000 P-t kaptunk meg, mivel ezer P a kerítésre számított fel. Eleinte úgy volt, hogy a 15.000 pengőből a csatornák is elkészíthetők, ma, éppen, hogy elég a pénz a külső tatarozásra. A csatornakérdés, bármennyire is fáj, beláthatatlan időkre tolódik el. Olyan munkák jöttek közbe, amit nem lehet elodázni. A toronytetőn javítani kell a lemezeket; ha nem tesszük, egy hónap múlva elpusztul az újra vakolt fal. A toronyablakok ki akarnak esni, meg kell csináltatnunk. A két munka 2500 P-be kerül, amit nekünk kell fedeznünk. Be kell csináltatnunk a kitört ablakokat, ki kell javítanunk a korhadt ablakrámákat, meg kell legalább újítanunk az összes ajtókat. Kb. 3000 pengő! ! A szószék, az oltár, a kórusrács, az oltárkép megújítása, aranyozása 3500 pengő. Hogy nézne ki az új, finomszépségű templomban a régi rozzant, piszkos ócskaság! Nincs más hátra, mint kéréssel, illetve kérdéssel fordulni mindenkihez, akinek valamit is jelent a Szent Erzsébet-templom, hogy maradhat-e félbe a szép munka, vagy pedig egy utolsó áldozat-hullámmal átmegyünk ezen az utolsó, de fenyegető akadályon s igazán nagylelkűek leszünk az Isten s az Ő temploma iránt.

Valahogy érezzük, hogy az Isten nem hagy magunkra! Annyi akadály merül fel, de azután minden olyan bámulatos szépen rendbe jön. A multkoriban fehér cement kellett a cementlapokhoz. Kerestük a félországban, nem volt. Akkor elment egy kérés az Egeresehi Portlandcementgyárhoz s nyomban, soronkívül kiutalták s néhány napon belül meg is érkezett. Október 18-án reggel rádöbbenünk, hogy milyen veszedelmesen fogy a pénzünk s mennyi kellene még s még aznap délelőtt 700 pengőt kaptunk Gyöngyösről, Komáromból, Miskolcra. Szalay József úr, akit gyöngyösi pénzügyőri főbiztos korából ismerünk, gyűjtőívet kért Komáromba, mert ő ott is akar a Szent Erzsébet-templomra gyűjteni. Halász Gábor úr, pénzügyőri főszemlélsz, magától, lelkes sugallatára 421 P-t gyűjtött a templomra. Páldy Mihály VII. és Bogdány Tibor VI-os gimn. új sekrestyecsengőt vettek 130 P.

Így lesz most is. Kérés, új kérés nélkül is meglesz, ugye Testvéreim? Akik szerették kopottságában, mennyire szeretik hát megújulva ezt az annyi kedves emlékről mesélő templomot.

(A templom megáldását nov. közepén tervezzük. Pontos időpontot a szószékről közlünk.)

Katolikus Diákotthonok Mozgalma.

Október 12-én Érsekfőpásztorunk szék-városába hívta össze a Katolikus Diákotthonok érdekében létesített egyházmegyei bizottság tagjait. Városunkból is Dr. Makrányi Gyula polgármesterrel az élen sokan vettek részt ezen az egyszerű, lelkesítő gyűlésen.

A Katolikus Diákotthonok érdekében létesített helyi bizottság tagjai: Dr. Csengő Nándor tanügyi főtanácsos, Boér Miklós, Kátóna Sándor, Beszterczey Aladár, Szabó Gyula, Reisz János, Dudás Ernő, Simák Endre urak okt. 22-én lelkes hangulatú gyűlés keretében beszéltek meg a tennivalókat. Városunk közéletének ezen értékei örömmel ajánlották fel hatékony szolgálataikat s így minden remény meg van arra, hogy munkálkodásuk nyomán igen szép eredményt érünk el ezen országos katolikus mozgalom érdekében.

Az október 17-iki templomi gyűjtés, amit lelkes, áldozatkész s katolikus ügyekben mindig segítségünkre levő úrinők folytattak le, 1320 P-t eredményezett a Szent Bertalan-templomban. A templomi gyűjtésen kívül ismét kell azonban társadalmi gyűjtéshez folyamodnunk, ezt írja elő a felsőbb rendelkezés és ezt kívánja az elismerten létfontosságú országos mozgalom sikere. A közeljövőben tehát ismét megkeressük a katolikus híveket. Igénybe szeretnénk venni áldozatkész jóindulatukat.

A diákotthonok érdekében nagyobbszabású matinét is rendezünk, előreláthatólag november közepén. Ennek biztos időpontja a Szent Erzsébet-templom javítási munkálatainak befejezésétől függ. A gazdag műsorú matinéra szeretnénk meghívni Dr. Czapik Gyula Érsek Urunkat is, aki tervünk szerint egyben Gyöngyös városát is meglátogatná s megáldaná a megújított Szent Erzsébet-templomot is.

A részletes és pontos időpontról és műsorról a szöszékből, a helyi sajtón keresztül, valamint falragaszokkal értesítjük a Híveket. Egyesületeinket kérjük, hogy rendezéseikkel kapcsolatban el ne feledkezzenek a Katolikus Diákotthonokról, sőt egy előadást kimondottan erre a célra szenteljenek, hogy az anyagi hozzájárulás így is biztosítva legyen.

A templomi gyűjtés befejeztével a megindult társadalmi gyűjtést prépost-plebánosunk 400 P-s adományával nyitotta meg.

HITÉLETI TÁJÉKOZTATÓ

NOVEMBER HÓNAPRA.

Szent Bertalan plébánia.

1-én, Hétfő. Mindszentek ünnepe. D. u. fél 3-kor veesernye, majd gyászsorozat után indulás a temetőbe. A temetőkápolna előtt ájtatosság, majd a hősök sírjánál gyászünnepe. A körmenet ezután újból a Szent Bertalan templomba megy, ahol Libera lesz. Este 7-8-ig harangozás. — 2-án, kedden halottak napja. 8 órakor szentmise az összes elhunytakért. A temetőkápolnában reggel 7-kor gyászmise. — 5-én, pénteken Szent Imre hereceg ünnepe. Első péntek. A Menház kápolnájában egész nap szentségimádás. Előző délután gyóntatás a templomban. 9 órakor szentmise Hanisz Imréért a város nagy jótevőjéért. — 7-én, első vasárnap. D. u. az Oltáregylet imádási óráját tartja. — 19-én, Szent Erzsébet napján, a megújult Szt. Erzsébet-templom búcsúnapja. 9 órakor ünnepi szentmise és predikáció, körmenet (A templom megáldását november 14-re tervezzük. Ez alkalomra Főpásztorunkat is szeretnénk városunkba hívni.)

Advent első vasárnapja ez évben november 28-ára esik. November 29-én első rorate.

Szent Bertalan plébánia anyaköngri hírei:

Elhunytak: Merkerka Teréz 78 éves, Kertész Béla 63 éves, Goda János 46 éves, Bogdány Katalin 2 hetes, Bardóczy Antal 70 éves, Szlivka Andor 59 éves, Taos Amália 84 éves, Medveczki János 93 éves.

Házasságot kötöttek: Haász József és Juhász Juliánna, Juhász Ferenc és Nagyfejű Rozália, Bodnár István és Holec Anna, Dobos József és Vernyik Juliánna, Balasa István és Farkas Margit, Kiss Sándor és Molnár Ilona, Juhász István és Hives Katalin, Nagy János és Benei Aranka Mária, Tárnyik Lajos és Horváth Margit, Szilágyi János és Kardos Ilona.

Legjobb minőségű árút,
legnagyobb választékban,
leghasább szabott árakon

Szlobodától

Ferencrendi plébánia.

November 1. Hétfő. Mindenszentek ünnepe. D. u. 3 órakor ünnepélyes Vesperás, utána a temetőbe indulunk. Visszatérve ünnepélyes libera az elhunytakért. Este 7—8 óráig harangszó, mely alatt közös imaóra. November 2-án. Kedd. Halottak napja. A szentmisék 5-kor kezdődnek. 8 órakor ünnepélyes szentmise a meghaltakért. Nov. 7-én, Vasárnap. Reggel 6 órakor a Rózsafüzértársulat énekes miséje. D. u. litánia végeztével havi sorsolás. November 21-én, Vasárnap. Reggel 6 órakor a III-ik Rend énekes szentmiséje. D. u. litánia végeztével havi gyűlés. November 28-án, Advent első vasárnapja. November 29-én, Hétfő. Reggel 6 órakor első hajnali szentmise.

Ferencrendi plébánia anyakönyvi hírei:

Házasságot kötöttek: Kosztya László és Fehér Ilona, Gyenge Sándor és Kovács Terézia, Varga Miklós és Benga Margit.

Elhunytak: Fehér Józsefné sz. Landor Anna 85 éves, Sayer Györgyné sz. Tamasi Róza 84 éves, Király József 71 éves, Pataki Andrásné sz. Nagy Mária 44 éves, Szarvas Jánosné sz. Balogh Katalin 87 éves, Ocsai János 59 éves.

Miniszteri rendeletre sírok kivilágítása ez évben is tilos!

Gyöngyöspüspöki templomban:

November 1. Mindszentek ünnepén, d. e. 9 órakor szentbeszéd, nagymise. D. u. fél 3-kor litánia, utána körmenet. November 2. Halottak napja. Reggel 7 és fél 8 órakor ünnepélyes liberás szentmise valamennyi megholtért. November 28. Advent első vasárnapja. Advent hétköznapjain minden reggel fél 6-kor Roráté misék lesznek.

Mindazon jó ismerősöknek, akik drága jó férjem elhunytá alkalmából részvétnyilvánításokkal felkerestek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Öz. SZLIVKA ANDORNÉ.

CIPŐIT

Bodroginé cipőkereskedésében vásárolja. Gyöngyös, Kossuth-u.

Kunsay Béla

**mézeskalácsos
és vlaszgyertyakészítő**
Gyöngyös, Zita királyné-utca 6.

Dr. Czapik Gyula Érsekfőpásztorunkat választották meg a Magyar Katolikus Akció országos ügyvezető elnökévé. A választás az idei Katolikus Nagygyűlés alkalmával történt, melynek ülésén Érsek Urunk nagyszerű beszédei hangzottak el. A Katolikus Nagygyűlés második nyilvános ülésén beszélt Dr. Szabó Gyula alispánunk is „Igazságot az Egyház munkájának” címmel, nagy hatást keltve.

Emericana. Minden hónap második keddjén van az Emericana gyöngyösi csoportjának összejövetele. Október 12-én Barkóczy Sándor prépost, Budapest-zuglói plebános értékes előadását hallottuk. November 9-én Tóth József dr. egri jogakadémiai s. egyetemi magántanárt sikerült előadóul megnyernünk. Előadására külön is felhívjuk városunk intelligenciájának figyelmét. (Kívánatos lenne, hogy a férfiak is olyan érdeklődést tanúsítsanak mint a hölgyek!)

Dr. Cserba Béla, aki a Szent Bertalan egyházközségnek volt évek hosszú során át nagyon tevékeny alelnöke, tudvalevő, hogy a gyöngyösi járásbírószék éléről néhány évvel ezelőtt Sepsiszentgyörgyre került, törvényszéki elnöknek. Most örömmel értesültünk, hogy Dr. Cserba Béla közelebb került hozzánk, amennyiben az egri törvényszék elnöke lett.

Szegénygondozó nővérek. Városunk társadalma alig vesz tudomást arról, hogy a szegénygondozó nővérek igen mostoha viszonyok között milyen áldásos tevékenységet fejtenek ki nálunk. Hálátlan, nehéz munkájukat esendben, szerényen végzik. Vachott-utcai otthonukban most személyi változás történt. Sió Albina Mária eddigi főnöknő a rendi előjáróság intézkedése következtében Csongrádra került. Az új főnöknő, aki Mohácsról jött, Győri Mária Grátia lett.

Karitás. Mindíg kedves, hangulatos társadalmi esemény szokott lenni a Karitás összejövetele minden hónap második vasárnapján. Különösen is az volt az október 10.-i Karitás-tea, mikor Fazekas József közkedvelt és értékes személyét sikerült előadóul megnyernünk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

E. A. Akár Öntől, akár mástól szívesen fogadunk minden hozzászólást, észrevételt, kritikát, ha jó szándékú. Egyházközségünket nagy családnak tekintjük, melyben minden tagnak szava van és a Tudósító minden tagnak szót enged. Cikkeket nagyon szívesen fogadunk s leközlünk, csak rövidnek legyenek és mindnyájunkat érdeklő gyöngyösi katolikus ügyekről legyen bennük szó. A hírek rovatából sok hír hiányzik, tessék beküldeni, hogy sokak munkálkodásával a megnagyobbodott Tudósító teljes legyen. A híreket elég röviden beküldeni, a szerkesztőség majd átszövegezi.

Cs. N. A temetőre vonatkozó régi panaszok, tudunkkal megszűntek. Mostanában nem hallottuk, hogy kegyeletstörtézet kezek virágokat téptek volna le a sírokról. Nemesak az új temetői ellenőrzésnek van ebben része, hanem talán suhancaink is finomodnak, vagy legalább is gondos szülők visszatartják őket a kártételtől. Halottak napján nyugodtan rendbehozhatja és feldisziptheti a szívéhez nőtt sírokat. De ne csak egyszer egy évben hozza őket rendbe, hanem egész évben tartsa kegyeletes rendben. Ne feledkezzen el engesztelő szentmiséket is mondani halottaiért, melyeknek nem okvetlenül novemberben kell lenniök, hanem az év bármely részében. A temetőbizottságnak egyébként terve van a temetők rendezéséről.

B. I. Ne háborodjék fel, mindig voltak rendetlenek, akik elkésve járnak a szentmisékre. Igaza van, hogy a későn jövők nem ismerik a szentmise áldozat értékét. Majd csak eloszlik a vallási tudatlanság és lassan megszűnik a lelki fegyelmezetlenség is: akkor a beharangszó, vagyis a szentmise kezdete előtt legalább két perccel mindenki a templomban lesz és egy későn érkező sem zavarja a többiek áhitatát.

P. J. Ami azta panaszt illeti, hogy fiatalok foglalják el a padokat és öregek állni kénytelenek, azt a tanácsot adjuk: aki legalább két perccel a kezdet előtt megérkezik a templomba, az egy se szorul ki a padból.

S. B. Személyesen beszélünk majd tervéről.

Spányik J. utóda

UJVÁRI RUDOLF
órás és ékszerész
GYÖNGYÖS, Kossuth-u. 15

NEMZETI HITELINTÉZET
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

GYÖNGYÖS, HANISZ-TÉR 4.
Betéteket elfogad, kölcsönöket folyósít.

„Bokréta“

könyv-, papír-,
zene- és díszműkereskedés
Gyöngyös, Kossuth-u. 3. Telefon: 455.
MARNITZ HANGSZERGYÁR IERAKATA.

P. L. Hanisz tér. Azt kérde ÖN, hogy a város, mint kegyúr, köteles-e a Szent Erzsébet-templomot fenntartani, illetve rendbehozni. Ezzel kapcsolatban idézzük Gyöngyös megyei város Szabályrendeletét a város kegyúri-jogviszony szabályozása tárgyában, mely szabályrendelet ma gyakorlatban van. A szabályrendelet száma **356 ad 9012**. IV. ky. ki. 1931.

Ennek III. fejezete Kegyúri kötelezettségek, Dologi Terhek 7. § így szól: A városterhelik: 1. A felsővárosi plebániához tartozó Szent Beralan, Szent Orbán, **Szent Erzsébet-templomok**, a kálvária kápolna és a pusztabenei kápolna fenntartásának kötelezettsége stb. ...

Ezen szöveg alapján megállapíthatjuk, hogy a Szent Erzsébet-templom fenntartásának kötelezettsége a várost, mint kegyurat terheli.

N. B.-né Az az ügyesbeszédű idegen asszony nem katolikus könyveket árul és a nála levő ugynevezett evangélium nem egyházi jóváhagyással ellátott, hiteles Szentírás, nem Krisztus Urunk teljes evangéliuma: hanem valamely szekta kiadása, vagy az Angol Biblia-Társulaté. Mindenkitől, aki vallásos színezetű könyveket akar házról-házra eladni, tessék kérni a két gyöngyösi plebánia valamelyikének igazolólevelét vagy éppen ajánlását. Aki ezt felmutatni nem tudja, annak tessék ajtót mutatni. Az ügyesbeszédűvel is ezt kellett volna tennie. Püspökiben félre vezetett néhány embert, aki szentírásnak vette szavait és könyvét. Az egyházi jóváhagyással ellátott, hiteles evangéliumot katolikus könyvkereskedésben tessék megvenni.

Hanisz-téri érdeklődő. Ne járassa tovább is azt a liberális újáságot, amelyik elhallgatta, hogy a Yorki érsek, aki Stalinékat Moszkvában meglátogatta, nem katolikus pap. Járasson katolikus budapesti napilapot, akkor nem marad abban a téves felfogásban, hogy katolikus papok a vörösökkel barátkoznak. Ha a Nemzeti Újságot, vagy az Új Nemzedéket járattá, akkor tudná, hogy a Yorki érsek anglikán vallású, vagyis a katolikus Egyháztól évszázadok óta elszakadt felekezet főpapja. A liberális lapok akaratlanul, vagy talán épen akarva tudatlanságban hagyják ilyen kérdésekben olvasóikat.

TÓTH BÉLA

vaskereskedése, Kossuth-utca.

DÓZSA CUKRÁSZDA
Szent Bertalan-u. Mozi mellett.

Mielőtt bútort vásárol, keresse fel gazdagon felszerelt raktáramat! Temetkezési vállalatom minden igényt kielégít

Smóling László
asztalos-mester buforraktára és
temetkezési vállalata. Kossuth-u. 22. sz.

Ablaka János és Ferenc könyvnyomdájának
nyomtatása, Gyöngyös.
Felelős kiadó: Monostory Adorján.